

Doğduğu toprağın gıdasıyla; suyuyla, organikleriyle beslenerek tohumunu çatlatmış, toprağını patlatmış, filizlenmiş ve bir fideye dönüşmüş. Söz konusu organikler; bir Bayburtlu “akıllı delinin” anasının sütü, babasının gurbet hasreti, 7 kardeşin birlikteliği ve köyündeki komşularının sevgi dolu dayanışma ruhu. Bunlar; onun doğal ve sosyal çevresidir, toprağıdır. Yani yerel, mekânsal değerleridir Hüsamettin Koçan’ın özü...

Yerel, mekânsal değerleriyle kendi toprağında filizlenen fidenin büyüebilmesi için kâinatın yaşam kaynağı olan GÜNEŞ’e ihtiyaç duyan fide misali, Hüsamettin KOÇAN da evrensel akademik değerlerle beslenerek büyüebileceğinin farkına varmış, akademik seviyede dünyaya açılarak kendini geliştirmiş ve bir çınara dönüşmüştür.

Hüsamettin KOÇAN, eğitim hayatına köyündeki ilkokulda başlayarak, giriş kapısının üstünde kocaman bir tabelada **“Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.”** (Mustafa Kemal Atatürk) veciz sözün yazılı olduğu Bayburt Endüstri Meslek Lisesi’nde orta öğrenimini tamamladıktan sonra, İstanbul’da Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisi’nde başladığı yükseköğrenimini, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde akademisyen olarak devam ettirmiştir.

Hüsamettin KOÇAN, meslek lisesinde okurken ben Bayburt Ortaokulu öğrencisiydim. Bizim sinemacılık işimiz dolayısıyla Bayburt’un gençlerinin çoğunu tanırdım. Hüsamettin KOÇAN’ın dayısı faytoncu “Cinni” İsmail’in faytonunu Cumhuriyet Caddesi’nde dikkat çekici bir hızda dörtlüyle sürdüğünü, üç düğmeli kapaklı ceketli takım elbisesiyle hatırlıyorum. 1960’lı yılların Bayburt’unda, Asaf ve Asım Durulmuş ağabeylerin işlettikleri ve gençlerin uğrak mekânı olan, Ulu Cami’nin giriş kapısının çapraz karşısında, birinci kattaki langırt ve pinpon oynama imkânı bulduğumuz kahvede, pinpon oynarken Koçan ile sık karşılaştığımı hatırlıyorum. Zaman zaman, yaş farkımıza rağmen, karşılıklı langırt ve masa topu oynardık.

Yıllar sonra, 2001 yılında; Bayburt Valisi Osman DIRAÇOĞLU ile yedinci Uluslararası Dede Korkut Şenlikleri’nin organizasyonu hakkında konuştuktan sonra makamdan ayrılırken Hüsamettin Hoca ile özel kalemde karşılaştık. Onun vali ile görüşmesini bekledim ve birlikte parkta (Şehit Nusret Bahçesi’nde) Çoruh’a nazır oturduk çay içtik, sohbet ettik. Bana Baksı Müzesi projesinden bahsetti. Milli Emlak’tan yer satın almak için uğraştığını söyledi.

Her yaz tatilinde Bayburt’a hasret gidermeye gelir, ayrıca da Dede Korkut Şenlikleri kapsamında organize ettiğimiz ekonomi konulu panel toplantıları gerçekleştirirdik. 2005

yılında açılan Baksı Müzesi’ni, Bayburt Lisesi’nden arkadaşım Süleyman BURÇ ile ilk olarak 2006 yılı yazında gezmeye gittik. Müzeden çok etkilendim. Ziyaretçi defterine duygularımı yazarak ifade etmeye çalıştım.

Müzeler, geçmişin değerlerini somut nesnelerle bugüne aktaran; kütüphaneler ve arşivler gibi bilimsel araştırmalara kaynak sunan eserlerin bulunduğu, korunduğu ve toplumun geçmişiyle bağının kurulmasına vesile olan kapalı ve/veya açık mekânlardır.

Baksı Müzesi; toplumsal hizmet amaçlı kurulmuş olup kendi memleketine vefa borcuyla bütünleştirilen bir **“akıllı deli projesi”** dir.

Baksı Müzesi; hayallerini aklıyla zorlayan bir **“akıllı deli projesi”**dir.

Baksı Müzesi; yapıldığını görenlere **“bu adam deli mi?”** dedirten bir **“akıllı deli projesi”**dir.

Baksı Müzesi; maddi gücünün üzerinde hayalleriyle akademik gücünü ve dostluk ilişkilerini birleştiren **“sosyal sermaye”** nitelikli bir **“akıllı deli projesi”**dir.

Baksı Müzesi; planlı, programlı; sabırla ve araştırmaya dayalı, dantel gibi örülmüş, sosyal girişimciliğe örnek bir **“akıllı deli projesi”**dir.

Hüsamettin Hoca, dünyaya örnek olmuş ve birçok ödülle takdir edilmiş bir sosyal girişimcilik örneği olan Baksı Müzesi projesini memleketinde gerçekleştirmiştir. Bu bir yenilikçilik projesi örneğidir... Hoca, kendi tohumunun atıldığı toprağına, evrensel değerlerden/değerlerle beslediği akademik kafasıyla, omuzları proje yüklü bir şekilde memleketi Bayburt’a hizmet etmek üzere, akademik camiaya örnek bir yatırım yapmıştır. Gerçekleştirdiği bu projesiyle, vefa borcunu ödeme şekliyle hemşerilerine örnek olmuştur, Hoca.

Bu projede, **“Her başarılı erkeğin yanında başarılı bir kadın vardır”** özdeyişini doğrular nitelikte, Hoca’nın seramik sanatçısı olan eşi Oya Hanım’ın görünmez ve güçlü desteği çok bariz olarak hissedilmektedir.

Baksı Müzesi, Bayburt’un ulusal ve uluslararası seviyede bir **turizm** destinasyon merkezi olmasına büyük katkı sağlamaktadır. Baksı Köyü’nün muhtarı da olan müzenin idarecisinden aldığımız bilgilere göre, Baksı Müzesi’ni 2018 yılında 15.000 kişi, 2019 yılında ise 21.000 kişi ziyaret etmiştir. Zaman zaman İstanbul’dan üst seviyede şirket yöneticilerinin ve sanatçıların da konaklamalı olarak Baksı Müzesi’ni ziyaret ettiklerini de öğrendik.

Baksı Vakfı, Bayburt’un tanıtımında ve Bayburt turizminin gelişmesinde bir lokomotif işlevi görmektedir. Başta Bayburt Üniversitesi olmak üzere, siyasiler, iş adamları ve yerel yöneticiler;

Bayburt'un doğal değerlerini (Çoruh Nehri, Çımağıl Mağarası), kültürel değerlerini (Bayburt Kalesi, Ulu Cami, Aydıntepe Yeraltı Şehri, Bayburt Konakları) ve ekonomik üretim (organik sebze ve meyveleri, kavurması, yemekleri...) yeteneklerini, turizm pazarına yönelik "Baksı Turizm Çekim Merkezi/Destinasyonu" ile bütünleştirmek üzere araştırma ve çalışmalar yaptırabilmelidirler.

Baksı Vakfı'nın 2013 yılında başlattığı ve her yıl düzenli olarak uyguladığı proje ile Bayburt'un ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik organize ettiği resim kursu ve yarışmaları sonucunda 30 öğrenciye bir yıl boyunca aylık 150,- TL burs verilmektedir. Bayburt'un gelecekteki sanatçıların/ressamlarının yetiştirilmesine katkı sağlayan bu proje, biz Bayburtlular tarafından da takdirle karşılanan bir hizmet olarak nitelendirilmektedir. 2019 yılından itibaren bursiyer sayısı 100'e çıkarılmıştır.

Yirminci yılını kutladığı bu süreçte Baksı Vakfı'na, ulusal ve uluslararası takdirlerin simgeleştirildiği birçok ödöl verilmiştir. Dolayısıyla Baksı Müzesi, ulusal ve uluslararası ilgili ve yetkili kurum ve kuruluşlarca onaylanmış, tanınırlık kazanmıştır. Ayrıca geleceğin Bayburt'unun gelişiminde belirleyici olacak çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitimine yaptığı katkılar; Bayburt'un tanıtımı konusunda yüklendiği etkin rol, yukarıda ifade edildiği gibi, inkâr edilemez somut gerçeklerdir.

Bu yazıyı Baksı Vakfı'na, Hüsamettin Hocaya, verilen ödülleri anlatmak veya Baksı Vakfı'nın tanınırlığına katkıda bulunmak gibi bir amaçla yazmıyorum. Çünkü Baksı Vakfı ve kurucusu Hüsamettin Hoca'nın birçok açıdan kendini fazlasıyla ispat ettiği kanaatindeyim.

Baksı Vakfı, Baksı Müzesi artık şahıs malı olmaktan çıkmıştır; öncelikle bizim, tüm Bayburt'un ve hatta Türkiye'nin bir değeri olarak uluslararası nitelik kazanmıştır.

Baksı Müzeminin uzun vadede beklenmedik ekonomik olumsuzluklara karşı, covid-19 örneği, güçlendirilmesi için, ikinci bir ekonomik güvenlik ayağı misali, yakın çevresindeki mümbit tarımsal araziye değerlendirerek organik sebze/meyve üretimi alanında kendisine ek bir iştiğal alanı belirlemesinin faydalı olacağı kanaatindeyim. Çünkü uzun vadede sürdürülebilirliğinin tek ayak üstünde gerçekleşmeyeceği inancındayım. Böyle bir girişim Baksı Vakfı'nın, yöremizin ihtiyacı olan verimli çiftçilik alanında da örnek lokomotiflik görevi ifa etmesine vesile olacaktır. Ayrıca sahip olduğu vip turizmi potansiyelinin kırsal turizmle bütünleşmesini sağlayacak ve böylece yöre halkının Baksı Müzesi'ni doğru algılamasında ve benimsemesinde etkili olacaktır.

Evet, Bayburt için çok önemli bulduğum bir konuda kıymetli hemşerilerimle hasbihal etmek istedim.

Amacım, Baksı Kültür Sanat Vakfı'nın sunduğu; sanatsal, kültürel ve akademik içerikli hizmetlerin önemini vurgulamak, Bayburt açısından ne anlama geldiğini göstermeye çalışmak ve hakkı teslim etmektir.

BAKSI KÜLTÜR SANAT VAKFI'NA N CE BAşARILI Y RM  YILLAR D L YORUM!..